OLVE-BASISSCHOOL
03 440 16 21 - info@olvebasis.be - www.olvebasis.be

Respectbeleid

Theoretisch kader

Wat is pesten?
Doelbewust, langdurig en herhaaldelijk iemand kwetsen/pijn doen (verbaal en/of fysiek) die als minderwaardig wordt beschouwd dan de ‘dader/pester’ (Katholiek Onderwijs Vlaanderen, z.d.).

Wanneer één of meerdere kinderen een ander kind vaak en bewust pijn doen, uitlachen, buiten sluiten of op een andere manier lastigvallen, spreken we van pesten (definitie uit het schoolreglement).

Cyberpesten is een vorm van pesten waarbij het slachtoffer gekwetst wordt via nieuwe media. Dat kan op veel manieren: beledigende e-mails, gemene berichtjes via instant messaging apps, ongewenste foto’s die viraal gaan op sociale media, … Toch valt niet alles dat kwetsend is op het internet zomaar onder cyberpesten. Net als bij ‘klassiek’ pesten, zijn er een aantal voorwaarden noodzakelijk om over pesterijen te kunnen spreken. (Mediawijs, z.d.)

Wat is het verschil met plagen?
Plagen is zonder de intentie iemand te kwetsen en is eenmalig of kortstondig (Katholiek Onderwijs Vlaanderen, z.d.).

Visie van de school
Bij OLVE-basis staan we samen voor deze waarden:

- de verbindende school
- de ambitieuze school
- zorgende school

Lees hier de volledige schoolvisie van OLVE basis.

OLVE-BASISSCHOOL
03 440 16 21 - info@olvebasis.be - www.olvebasis.be

Preventief: Fase 0, brede basiszorg

Op klasniveau

- Aan het begin van het schooljaar worden duidelijke afspraken gemaakt met de leerlingen. Elke leerling weet wat kan en mag in hun klas, maar ook wat niet aanvaard wordt in de klas.
- Leerkrachten werken preventief aan een positief klasklimaat. Hierbij hanteren ze de pro-actieve cirkel. Deze methodiek heeft als doel de kinderen sociale vaardigheden zoals luisteren, leren praten over je mening en respect hebben voor anderen aan te leren. We trachten deze werkvorm een vijftal keer in de klas toe te passen (sept, nov, jan, apr, jun). Met de pro-actieve cirkel werken de leerkrachten aan een veilige en verbonden klassfeer.
- Lessen mediawijsheid zitten standaard in het lessenpakket om kinderen bewust te maken van de gevaren van het internet. Ze leren de gevolgen van cyberpesten en wat ze moeten doen indien ze hiermee te maken krijgen.
- Tijdens de lessen godsdienst worden waarden en normen meegeven aan de leerlingen. Dit is een onderdeel bij het leren ontwikkelen van sociale vaardigheden.
- Het 6de leerjaar werken rond pesten met een werkbundel.
- Schaal van M wordt gebruikt in de lessen mediawijsheid voor 5e en 6e lj.
- In het 5de lj wordt een infosessie voorzien rond ‘Veilig online’ door Child Focus. Leerlingen worden gesensibiliseerd rond het veilig surfen op het internet.
- In het 6de leerjaar werken we samen met het CLB voor het project BOOSTcamp.

Op schoolniveau

- Ook op schoolniveau worden er afspraken gemaakt aan het begin van elk schooljaar. Dit zijn afspraken die ook gelden buiten de klas, zoals de speelplaats, de gangen, de refter, communicatie met de leerkrachten…
- Bij de start van elk schooljaar worden de ouders uitgenodigd voor een infoavond en worden zo mee op de hoogte gebracht van de gemaakte afspraken (open transparante communicatie).
- Op regelmatige basis doen we op schoolniveau een enquête rond welbevinden (leerling, leerkracht, ouders). Actiepunten worden opgesteld en uitgevoerd.
- Voor de aanpak van elke situatie verwijzen we naar ons sanctiebeleid.
- Het hele team wordt geïnformeerd over de afspraken en sensibilisering rond pesten. Alle leraren staan mee in voor de preventie en herkenning van pesten op school.
- De school blijft zich inzetten op het verbeteren en alert te blijven op de ultieme aanpak van pesten. Een werkgroep (beleids- en zorgteam) wordt ingezet op dit thema.
- Kindgesprekken worden indien nodig georganiseerd.

Aanpak pestproblematiek:

OLVE-BASISSCHOOL
03 440 16 21 - info@olvebasis.be - www.olvebasis.be

Onderstaande informatie bevat richtlijnen en is geen exact stappenplan. Deze worden in grote lijnen gevolgd en dienen als houvast, maar bij elk kind wordt gekeken naar de noden en de juiste aanpak met een effectief resultaat. De lijst met mogelijke acties is niet exhaustief.

Fase 1 Verhoogde zorg

Signalen:

- Plotse, onverklaarbare gedragsveranderingen
- Zich terugtrekken, onbereikbaar zijn
- Snel geïrriteerd raken, veel ruzie maken
- Angst voor lichamelijk contact, schrikreacties
- Zich niet kunnen concentreren en geen interesse meer hebben in het klasgebeuren.
- Vage lichamelijke klachten (buikpijn, hoofdpijn)
- Opmerkelijke daling van schoolprestaties
- Bedplassen, nachtmerries, slaapgebrek
- Angst voor bepaalde leerlingen en bepaalde plaatsen
- Opmerkelijk dicht in de buurt van de leerkracht blijven
- Met beschadigd materiaal thuiskomen zonder goede uitleg
- …

Waar meld je een probleem als ouder?

Spreek één van de volgende personen aan. Je kan hen ook bereiken via mail of telefoon. Leerkrachten zijn tijdens de lesuren niet bereikbaar. U mag binnen de 3 werkdagen een antwoord verwachten op uw mail. Ongeacht wie er aangesproken wordt, zal de zorgcoördinator de situatie mee opvolgen. Vertelt jouw zoon/dochter thuis over een pestprobleem van een ander kind, dan vragen wij u om ook dit discreet aan ons te melden. De school brengt de betrokkenen op de hoogte.

- Klasleerkracht
- Zorgleerkracht
- Zorgcoördinator
- Directie

Richtlijnen aanpak: herstelgerichte aanpak

Wanneer er een melding wordt gemaakt van pesten, analyseren we eerst de situatie. We kijken naar de definitie van pesten om te zien of we spreken van een eenmalig conflict of een langdurig, herhaaldelijk probleem. In beide gevallen wordt er gehandeld, maar het vereist een meer diepgaande aanpak bij een pestproblematiek.

De persoon die het meldt, gaat in gesprek met de zorgcoördinator en klasleerkracht om de situatie te verduidelijken. Vervolgens wordt er een plan van aanpak afgesproken. We werken eerst schoolintern aan een herstelgerichte aanpak. Indien het gaat om een ernstige situatie, wordt het CLB ingelicht. Alle betrokkenen gaan in gesprek met de zorgcoördinator/klasleerkracht/zorgleerkracht om de situatie te beschrijven.

Elk kind krijgt de kans om zijn ervaring te beschrijven, zonder dat er geoordeeld wordt of dit werkelijk is gebeurd of niet. Er wordt met een neutrale houding geluisterd naar elke partij afzonderlijk, om hierna alle betrokkenen samen te brengen.

Er wordt een herstelgericht groepsoverleg (HERGO) gevoerd met alle betrokkenen, waar de zorgcoördinator, klasleerkracht of zorgleerkracht het gesprek als moderator stuurt. Er wordt gekeken naar de feiten, eerlijkheid, schuldbesef en oplossingsgericht denken. De school voorziet passende maatregelen bij elke situatie. Een maatregel werkt effectiever wanneer de kinderen er zelf eerst over kunnen nadenken. Ze leren zelf een gepast gevolg te geven aan hun fouten en ervaren wat het effect is van hun gedrag. Een maatregel bevat een moment van reflectie en herstel bij de gekwetste persoon.

Wanneer kinderen herhaaldelijk betrokken zijn in een pestprobleem, zowel als pester als gepeste, kijken we vanwaar dit komt. Pesten komt vanuit een tekort aan sociale vaardigheden. Dominante communicatiestijl, onzeker, weinig weerbaarheid, gebrekkige impulscontrole… Het is belangrijk om hier de gepaste ondersteuning in te geven. De zorgcoördinator voert kindgesprekken met kinderen die kwetsbaar zijn en een vertrouwenspersoon kunnen gebruiken. Aan de hand van spelmateriaal, verhalen, soorten reflecties wordt er gekeken naar de kern van het probleem. Er wordt gepast doorverwezen naar externe hulp indien nodig.

Cyberpesten en pesten buiten de schoolmuren
Wanneer er een conflict plaatsvindt of er gepest wordt buiten de school(m)uren, waaronder via sociale media, mag de school verwittigd worden. Ook wanneer de school het probleem opmerkt, zal dit met de ouders besproken worden. Wat zich buiten de schoolmuren afspeelt, kan niet op school bestraft worden. Als school nemen wij de verantwoordelijkheid om in dit soort situaties met de hele klas het gesprek aan te gaan over de waarden en normen en hoe we respect tonen voor elkaar. Alle betrokken ouders worden op de hoogte gebracht en staan zelf in voor een gepast gevolg.

Fase 2: Uitbreiding zorg
Er wordt nauw samengewerkt met het CLB. Indien de pestproblematiek escaleert en dit de zorg op school overstijgt, wordt het CLB ingelicht. Zij bekijken samen met de klasleerkracht, zorgcoördinator en eventueel andere betrokkenen wat de geschikte aanpak is voor de leerlingen.
Er zijn heel wat buitenschoolse organisaties die zich inzetten en trainingen of workshops organiseren rond deze thema's. Denk hierbij aan Rots en Water, regenboogtraining, Boostcamp… .

OLVE-BASISSCHOOL
03 440 16 21 - info@olvebasis.be - www.olvebasis.be

Tips voor ouders

Stappen die zij kunnen ondernemen:

- Praat met je kind open over zijn of haar gevoelens zonder hierover te oordelen.
- Verwittig de school en vraag een oudergesprek aan. Je kan terecht bij de klasleerkracht/zorgleerkracht, zorgcoördinator of directeur.
- Geef tips om je weerbaar op te stellen. Je kind stop leren zeggen en hulp leren vragen aan een volwassene in de buurt. Pesten met negatief gedrag bestrijden lost het probleem niet op.
- …

Boeken:

- ‘Kinderen en internet’ van Martin Valcke, Brigitte De Craene - Uitgeverij Lannoo
- ‘Kroko, je moedige vriend’
- ‘De oranje cape’ van Adam Ciccio - Uitgeverij Clavis
- …

Websites:

- https://onderwijs.vlaanderen.be/
- https://www.allesoverpesten.be/
- https://www.veiligonline.be/
- https://www.watwat.be/pesten
- https://www.mediawijs.be/nl/cyberpesten
- …

Sociale vaardigheidstrainingen:

- https://arktos.be/nl/vorming/aandachtinactieantwerpen
- https://www.werkhuys.be/kalender/rots-water-training
- https://www.triangel-vzw.be/cursussen/sociale-vaardigheidscursus/
- …